

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3045/2019
Рев2 2456/2021
06.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Страхиња Селаковић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и „ВВ“ д.о.о. ..., које заступа Митар Обрадовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужених изјављеним против пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1230/18 од 15.10.2018. године и Гж1 1704/19 од 20.05.2019. године, у седници одржаној 06.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужених, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1230/18 од 15.10.2018. године, у ставу другом изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиоца и тужених, изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1704/19 од 20.05.2019. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неосновани.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1230/18 од 15.10.2018. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1570/16 од 16.03.2018. године, у делу којим су обавезани тужени да тужиоцу солидарно исплате: износ од 975.964,50 динара, на име накнаде штете због изгубљене зараде због губитка радне способности, са затезном каматом у износу од 884.734,82 динара, од дана пресуђења до исплате, на име ренте износ од 30.982,80 динара почев од пресуђења па надаље, као и у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату материјалне штете по основу капитализоване ренте и у делу о трошковима парничног поступка. Ставом другим изреке, потврђена је првостепена пресуда, у преосталом делу, у којем су тужени обавезани да тужиоцу солидарно накнаде нематеријалну штету у укупном износу од 2.450,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате и то износ од 500.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 350.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 400.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености и износ од 1.200.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, у потврђујућем делу, ревизију су благовремено изјавили тужени, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући дозвољеност ревизије тужених, у смислу члана 410. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија недозвољена.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари ради исплате накнаде на име нематеријалне штете поднета је 12.08.2016. године. Вредност побијаног дела правноснажне пресуде је 2.450.000,00 динара, што према средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе не представља динарску противвредност већу од 40.000 евра.

Према природи тражене правне заштите, ова парница спада у парнице из радних спорова. Међутим, одредбом члана 441. Закона о парничном поступку, прописано је да је у парницама из радних спорова ревизија дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Ван ових радних спорова ревизија није дозвољена, осим уколико се тужба не односи на новчано потраживање, када се примењује општи режим допуштености овог правног лека, према вредности спора.

Имајући у виду да се тражена правна заштита не односи на заснивање, постојање или престанак радног односа, а да вредност побијаног дела правноснажне пресуде не прелази граничну вредност за дозвољеност ревизије, односно побијана вредност спора је испод динарске противвредности 40.000 евра, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија недозвољена, применом одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413, у вези члана 410. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2017/18 од 28.02.2019. године, исправљеном решењем истог суда П1 2017/18 од 29.07.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен примарни тужбени захтев тужиоца у делу захтева за накнаду материјалне штете. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да солидарно исплате тужиоцу износ од 975.964,50 динара на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде, са законском затезном каматом на износ од 884.734,82 динара од дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезу тужени да му солидарно на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде преко досуђеног износа од 975.964,50 динара до траженог износа од 1.215.610,24 динара, као и на име разлике законске затезне камате преко досуђеног износа од 884.734,82 динара до траженог износа од 1.215.610,24 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је примарни и први евентуални тужбени захтев тужиоца у делу захтева за накнаду у облику новчане ренте.

Ставом петим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате на име накнаде материјалне штете по основу капитализоване ренте износ од 7.417.966,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је први евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да солидарно на име накнаде материјалне штете на име изгубљене зараде због губитка радне способности исплате износ од 3.017.149,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом седмим изреке, усвојен је други евентуални тужбени захтев тужиоца у делу захтева за накнаду у облику новчане ренте. Ставом осмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу солидарно на име накнаде материјалне штете по основу ренте исплаћују месечно износ од 30.982,80 динара, почев од дана пресуђења па надаље, и то сваког 05. у месецу за наредни месец, са законском затезном каматом почев од доцње туженог са исплатом сваке поједине месечне рате до исплате. Ставом деветим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 352.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности, па до исплате, док се одбија са захтевом за исплату законске затезне камате на досуђене трошкове парничног поступка од пресуђења до извршности.

Решењем Основног суда у Новом Саду П1 2017/18 од 29.07.2019. године, исправљена је првостепена пресуда од 28.02.2018. године, тако што у изреци наведене пресуде, у делу одлуке о трошковима поступка, уместо „352.000,00 динара“, треба да стоји „368.000,00 динара“, у образложењу пресуде, у делу одлуке о трошковима поступка на страни списка 18, тако што уместо „352.000,00 динара“, треба да стоји „368.000,00 динара“ и у образложењу пресуде на страни 17. у последњем ставу, тако што уместо „12.03.2017. године“ треба да стоји „17.03.2017. године“.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1704/19 од 20.05.2019. године, одбијене су жалбе тужиоца и тужених и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизије су благовремено изјавили тужилац и тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) и нашао да су ревизије неосноване.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка предвиђена одредбом члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, нити је дошло до пропуста у примени или до неправилне примене одредаба овог закона, због чега нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијама странака указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је радио код послодавца СЗТР „ВВ“ ..., предузетника ББ, без уговора о раду и обављао је послове ... Договорена зарада је била по броју урађених палета, у висини од 14,00 до 16,00 динара по урађеној палети. Евиденцију о броју урађених палета је водио пословођа туженог и висина

накнаде за рад тужиоца је у просеку била око 45.000,00 динара месечно. Дана ...2014. године, тужилац је током рада претрпео тешку телесну повреду са 60% трајног умањења животне активности, због губитка леве руке у нивоу подлактице. Околности под којима је тужилац повређен и последице које су за тужиоца настале наведеном приликом, током поступка нису доведене у сумњу и утврђено је постојање кривице туженог у конкретном догађају. Како је тужилац претрпео повреду на раду, због које је дошло до смањене радне способности услед задобијене повреде, тужилац је отишао у инвалидску пензију и на тај начин трпи штету која се огледа у разлици између плате коју би остваривао да и даље ради, односно да није дошло до повреде на раду критичном приликом и инвалидске пензије коју прима и то све до дана када би остварио услов за старосну пензију. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке утврђено је да накнада тужиоцу, по основу накнаде штете на име изгубљене зараде, за период од дана повређивања (25.12.2014. године) до дана вештачења (31.08.2017. године), обрачуната према заради коју је тужилац примао на радном месту на коме је био док је био здрав, заједно са обрачунатом каматом износи 975.964,50 динара, а да будућа рента применом исте методологије обрачуна почев од 01.09.2017. године износи 30.982,80 динара.

С обзиром на овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су обавезали туженог да тужиоцу исплати материјалну штету и ренту у наведеним износима. Међутим, одбили су тужбени захтев тужиоца за исплату тзв. капитализоване ренте, из разлога што тужилац током поступка није указао ни на један од разлога који би оправдали досуђење ренте у капитализованом износу, у смислу одредбе члана 188. став 5. Закона о облигационим односима.

Неосновано се наводима ревизија оспорава оцена нижестепених судова о основаности захтева за накнаду материјалне штете и исплату ренте.

Под изгубљеном зарадом сматра се она зарада коју би оштећено лице остварило да није постало потпуно или делимично неспособно за рад, па оштећеном припада право на разлику у заради коју остварује и коју би остваривао да није повређен.

Рента је очекивани губитак зараде у моменту доношења судске одлуке па за убудуће, због потпуне или делимичне неспособности за рад. Основ за остварење права на ренту као облика материјалне штете, постоји ако се утврди да оштећени услед претрпљених повреда и нарушења здравља не може да остварује приход од рада који би остваривао да је здрав и да му није умањена радна способност.

Ова зарада као вид штете утврђује се на бази чињеница које су познате у моменту доношења судске одлуке и она се утврђује на основу висине зараде коју би лице, које је потпуно или делимично неспособно за рад, остварило у том моменту да је било способно за рад, а коју због одређене неспособности није остварило.

У конкретном случају, правилно су судови оценили изведене доказе и применили материјално право, када су закључили да тужиоцу припада накнада штете због изгубљене зараде у досуђеном износу од 975.964,50 динара, са каматом и ренте у износу од 30.982,80 динара месечно, чија је висина утврђена налазом вештака на основу зараде коју је тужилац остваривао код туженог док је радио. Супротно наводима ревизије тужених, они нису доказали да је тужиоцу у наведеном случају

причињена укупна штета у износима мањим од износа који су му досуђени. У том смислу неосновани су наводи ревизије тужених, да су ове накнаде досуђене на основу отприлике одмереног износа зараде тужиоца. Ово из разлога што је тужилац код туженог обављао послове куцања палета (што тужени током поступка нису оспорили), и зарада му зависила од броја урађених палета и кретала се просечно у висини од 45.000,00 динара месечно, а коју је вештак управо и имао у виду приликом израде налаза. Тако да за основаност навода ревизије да је тужилац остваривао зараду у мањем износу (због чега би и висина материјалне штете на име изгубљене зараде и ренте била нижа) тужени нису пружили доказе.

Такође, према члану 188. став 4. и 5. ЗОО дата је могућност плаћања накнаде штете у капитализираном износу, али уз оцену оправданих разлога за то. Како оправданост захтева за досуђивање капитализоване ренте цени суд, у конкретном случају, правилно су судови оценили да тужилац није доказао постојање услова из наведеног члана због кога би ова рента као изузетак била тужиоцу досуђена. Наиме, на тужиоцу је била обавеза да докаже да има повећане трошкове због природе повреде или да постоји несигурност дужника у погледу каснијег плаћања, а што он није учинио.

Наводе из неблагоприятно поднете допуне ревизије Врховни касациони суд није ценио, јер се наводи правног лека поднетог по протеклу рока не могу узети у обзир.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке. Одбијени су захтеви тужиоца и тужених за накнаду ревизијских трошкова, имајући у виду да странке по ревизији нису успеле, па је одлучено као у ставу трећем изреке, применом одредбе члана 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић